
CYD-BWYLLGOR GwE
22.09.16

Yn bresennol: **Y Cyng. Eryl Williams (Cadeirydd)**
                                  Y Cyng. Michael Williams (Is-gadeirydd)

Y Cynghorwyr: Chris Bithell, Kenneth P. Hughes, Wyn Ellis Jones a Gareth Thomas.

Aelodau Cyfetholedig heb bleidlais: Jonathan Morgan (Cynrychiolydd Ysgolion Arbennig)

Swyddogion Heb bleidlais: Ian Budd (Cyfarwyddwr Arweiniol - Cadeirydd y Bwrdd Rheoli (Cyngor Sir y Fflint)), Dafydd Ifans (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam), Julian Molloy (Cyngor Sir Dinbych), Dr. Lowri Brown (Cyngor Bwrdeistrefol Sirol Conwy).

Hefyd yn Bresennol: Huw Foster Evans (Rheolwr Gyfarwyddwr GwE), Alwyn Jones (Cyfarwyddwr Cynorthwyol GwE), Susan Owen Jones (Rheolwr Busnes a Chyllid GwE), Martyn Gray (Cynrychiolydd Llywodraeth Cymru), Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid yr Awdurdod Lletyol – Cyngor Gwynedd), Clare Edge (Cwmni Deloitte), Iwan Evans (Rheolwr Gwasanaeth Cyfreithiol yr Awdurdod Lletyol – Cyngor Gwynedd), a Glynda O'Brien (Swyddog Cefnogi Aelodau'r Awdurdod Lletyol - Cyngor Gwynedd)

Ymddiheuriadau: Delyth Molyneux (Cyngor Ynys Môn), John Davies (Cyngor Bwrdeistrefol Sirol Wrecsam), Karen Evans (Cyngor Sir Dinbych), Arwyn Thomas (Cyngor Gwynedd), Rhys Howard Hughes (Cyfarwyddwr Cynorthwyol), Diane Chisholm (Cynrychiolydd Ysgolion Cynradd), Alison Fisher (Cynrychiolydd Llywodraethwyr), Geraint Rees (Cynrychiolydd Llywodraeth Cymru) a Gareth Jones (Cadeirydd Bwrdd Ymgynghorol GwE).

1. CYHOEDDIADAU'R CADEIRYDD

- (a) Estynnwyd croeso arbennig i Mr Martyn Gray, Cynrychiolydd Llywodraeth Cymru, a fyddai yn mynychu'r cyfarfodydd i'r dyfodol yn lle Mr Geraint Rees.
- (b) Nododd y Cadeirydd y byddai'n ymddiswyddo o'r Gadair yn dilyn y cyfarfod hwn ond yn parhau yn aelod ar y Cyd-bwyllgor. Felly byddai angen eitem ar gyfer Ethol Cadeirydd yng nghyfarfod nesaf y Cyd-bwyllgor.

Diolchodd Rheolwr Gyfarwyddwr GwE i'r Cadeirydd am ei ymroddiad a'i gyfraniad fel Cadeirydd y Cyd-bwyllgor.

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

3. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 6 Gorffennaf 2016, fel rhai cywir.

3.1 Materion yn codi o'r cofnodion

Nodwyd mai am 9.30 a.m. y cynhelir cyfarfodydd Cyd-bwyllgor GwE yn unol a'r trefniadau a fu yn y gorffennol ac nid am 9.00 a.m. fel amlinellir yng nghofnod 10 o gofnodion y cyfarfod diwethaf.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

4. ADRODDIAD CYCHWYNNOL AR BERFFORMIAD Y RHANBARTH

Cyflwynwyd adroddiad gan Reolwr Gyfarwyddwr GwE ar berfformiad diwedd cyfnod allweddol y flwyddyn addysgol 2015/16.

Nodwyd mai adroddiad gychwynnol ar ddiwedd y cyfnodau allweddol a gyflwynwyd oherwydd nad oedd mynediad hyd yma at ddata cymharol a meincnodol llawn ar gyfer unrhyw gyfnod allweddol. Tywyswyd yr aelodau drwy gynnwys yr adroddiad a cyfeirwyd at yr ystod ddata ar gyfer y prif ddangosyddion ymhob cyfnod allweddol. Pwysleiswyd bod yn rhaid cymryd gofal wrth ystyried y wybodaeth gan nad yw'r wybodaeth ar gyfer Cymru gyfan ar gyfer Cyfnod Allweddol 4 wedi ei gyhoeddi hyd yma.

Cyfeiriwyd at y prif negeseuon ar gyfer pob un o'r cyfnodau allweddol yn ogystal a'r elfennau hynny sydd angen sylw, sydd eisoes wedi eu cynnwys mewn cynlluniau busnes penodol.

Yng nghyd-destun Cyfnod Allweddol 4 nodwyd gynnydd o 2.6% o'i gymharu a'r llynedd gyda'r cynnydd yn amrwyo ar draws yr awdurdodau lleol. Nodwyd bod oddeutu traean o'r ysgolion o fewn 1% i'w rhagamcan terfynol ar gyfer trothwy TL2+; oddeutu dwy o bob tair ysgol wedi cyflawni'r rhagamcan neu o fewn 5%, ac 6 ysgol yn unig ble mae eu perfformiad dros 10% o dan y rhagamcan.

Cyfeiriwyd at Gyfnod Allweddol 5 (sef 6ed dosbarth) gan nodi ei fod yn anodd dod i gasgliad ystyrllon am berfformiad gan bod y ddarpariaeth yn amrywio ar draws y rhanbarth. O'r data a gasglwyd gan ysgolion, ymddengys bod angen gwella perfformiad ar y graddau A*-A.

Yn ystod y drafodaeth ddilynol, amlygwyd y pwyntiau canlynol ac fe ymatebwyd iddynt gan y swyddogion perthnasol:

(a) Croesawyd yr adroddiad cynhwysfawr gerbron ond o safbwynt yr agweddau sydd angen sylw, pryderwyd am pa rai o'r elfennau a roddir pwyslais arnynt ac a fyddai angen adnoddau ychwanegol i'w cyflawni.

Mewn ymateb, esboniodd Rheolwr Gyfarwyddwr GwE bod llawer o'r elfennau yn rhai cyfredol ac yn waith dydd i ddydd. Tra'n cydnabod bod her i GwE, yn ddi-gwestiwn byddai'n ofynnol edrych ar dystiolaeth lle gwelwyd

cynnydd da wrth grwpio ysgolion categori melyn cadarn gyda ysgolion categori gwyrdd. Ni fyddai byth ddigon o adnoddau i weithredu ar fanylder.

Nodwyd ymhellach bod heriau enfawr i'w cyflawni y flwyddyn yma parthed Cyfnod Allweddol 4 o safbwynt y newidiadau i'r manylebauTGAU.

Pwysleisiodd Cyfarwyddwr Cynorthwyol GwE fod y cynlluniau busnes Lefel 3 yn manylu ar yr hyn sydd i'w wneud i yrru gwelliannau mewn ysgolion unigol gyda'r adnoddau yn cael eu cyfeirio yn unol a'r galw. Nodwyd fod Ymgynghorwyr Her Pynciol wedi ei penodi ar gyfer y pynciau craidd a fyddai'n caniatáu i'r gwasanaeth dargedu gwell cefnogaeth i'r pynciau hyn yng Nghyfnod Allweddol 4.

Mynegwyd siomedigaeth yn safonau Conwy yn benodol ym mhatrwm CA2/CA3. Er y gwelir gwelliant yng Nghyfnod Allweddol 4 ers llynedd pryderwyd nad oedd ysgolion Conwy yn cadw fyny hefo gweddill ysgolion y Gogledd a Chymru. Pwysleiswyd am yr angen i wella perfformiad yr ysgolion hyn. Cydnabuwyd bod diffyg cynnydd wrthoherwydd nad oedd nifer fechan o ysgolion uwchradd Conwy wedi cyrraedd y targed disgwylidig.

(dd) Tra'n ymwybodol o'r problemau mewn rhai ysgolion, mae angen trafodaeth ynglyn a faint o gynhaliaeth a dderbynia ysgolion sydd yn y categori coch oherwydd i fod nifer fychan o ysgolion yn cymryd canran uchel o'r adnoddau sydd ar gael.

(e) Nododd Aelod mai awdurdodau unigol sydd yn gyfrifol am addysg gyda GwE yn cefnogi a chwestiynwyd a oes gor-ddibyniaeth ar y gefnogaeth gan y gwasanaeth.

(f) Cytunodd Cyfarwyddwr Arweiniol / Cadeirydd y Bwrdd Rheoli gyda'r sylwadau uchod ac fe nododd y cafwyd cytundeb gyda Phrif Weithredwyr yr awdurdodau lleol am y camau nesaf. . Yn sgil hyn, gellir nodi materion o bryder o fewn ysgolion unigol ac y gellir eu trin yn brydlon. Nodwyd bod cynlluniau lefel 2 ar gyfer pob awdurdod unigol yn gynlluniau allweddol i awdurdodau i farnu ac i fynd i'r afael yn briodol ag unrhyw faterion.

(ff) O ran arweinyddiaeth ysgolion, mynegwyd bod diffyg rhaglenni i ddatblygu arweinwyr ysgolion yn y gorffennol a bod camau wedi eu cymryd yn ddiweddar i ddatblygu rhaglenni cynhwysfawr ar gyfer arweinwyr ysgolion ar bob lefel. Yn ogystal, profir problemau recriwtio mewn rhannau o'r rhanbarth.

(g) Tynnwyd sylw bod amrywiaethau yn y lefelau grantiau ar draws y 4 rhanbarth ac o ganlyniad yn ei wneud yn anodd i'r rhanbarth hwn o safbwynt gwerth am arian am yr adnoddau sydd ar gael. Nodwyd ymhellach bod y pryder hwn wedi ei fynegi i sylw Llywodraeth Cymru.

Penderfynwyd: Derbyn, nodi a diolch am yr adroddiad cynhwysfawr.

5. **CYNLLUN BUSNES RHANBARTHOL 2016-18 a CHYNLLUN GWEITHREDU OL-AROLYGIAD**

Cyflwynodd Rheolwr Gyfarwyddwr GwE gynllun busnes Lefel 1 yn ymgorffori'r cynllun gweithredu ôl-argolyiad.

Tynnwyd sylw at y blaenoriaethau rhanbarthol mewn ymateb i argymhellion gan ESTYN. Nodwyd mai'r Rheolwr Gyfarwyddwr a Chadeirydd y Bwrdd Rheoli sydd a chyfrifoldeb am gyflawni'r cynllun fel swyddogion atebol. Fe fyddai'r drefn newydd yn sicrhau atebolrwydd gyda chynlluniau blynyddol lefel 2 a 3 yn dod o dan gynllun lefel 1 ac yn cynnig manylion pellach mewn perthynas a'r camau gweithredu i'w cymryd, a'r allgynnyrch a'r meini prawf llwyddiant i'w cyflawni. Cyniga'r fframwaith cynllunio busnes tair lefel atebolrwydd am gyflwyno a chynnig strwythur ar gyfer monitro cynnydd yn effeithiol.

Byddai'r Uwch Ymgynghorydd Her a Chefnogaeth yn atebol i'r Cyfarwyddwyr Addysg fel bo modd sicrhau gwell ffocws o'r anghenion lleol o fewn ysgolion.

Amlygwyd y pwyntiau canlynol:

- (a) Croesawyd y byddai'r Uwch Ymgynghorydd Her a Chefnogaeth yn atebol i Gyfarwyddwyr Addysg ac yn rhan o Dîm oherwydd teimlwyd bod hyn ar goll yn y gorffennol ac roedd aelodau'r Cyd-bwyllgor yn hynod falch o'r drefn newydd a fyddai yn fwy buddiol.
- (b) Bod cysondeb yr Ymgynghorydd Her yn bwysig.
- (c) Mewn ymateb, eglurwyd drwy cynllun lefel 3 bod Cyfarwyddwyr Addysg yn disgwyl i GwE gydymffurfio yn effeithiol a bod pwyslais ar drafodaethau gyda'r awdurdodau yn gwbl hanfodol.
- (d) Yn y cyd-destun ehangach, nododd Cyfarwyddwr Arweiniol / Cadeirydd y Bwrdd Rheoli, oherwydd nad yw ad-drefnu llywodraeth leol yn flaenoriaeth bellach, fe fydd yna lawer o drafodaeth gyda Llywodraeth Cymru ynglyn â chyflenwi addysg. Felly, fe fyddai'r consortia yn gyrff allweddol ar gyfer darparu ac yn edrych ar y materion allweddol llwyddiannus y gellir eu hadeiladu i mewn i'r cynllun cenedlaethol.

Penderfynwyd: Derbyn, nodi a chymeradwyo'r adroddiad.

6. **RHWYDWEITHIAU RHANBARTHOL**

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cyfarwyddwr Arweiniol / Cadeirydd Bwrdd Rheoli GwE mewn perthynas â rôl y Rhwydweithiau Rhanbarthol.

Adroddwyd bod y Bwrdd Rheoli wedi adnabod yr angen i sicrhau eglurder mewn perthynas â rôl strategol y rhwydweithiau rhanbarthol a'u hatebolrwydd i'r Cyd-bwyllgor cyn arolygiad ESTYN. Cynhaliwyd gweithdy i drafod rôl y rhwydweithiau yn ogystal ag opsiynau o ran y model mwyaf effeithlon ac effeithiol i wneud cynnydd yn erbyn y cynllun busnes rhanbarthol.

Cynhelir trafodaethau pellach yng nghyfarfod nesaf y Bwrdd Rheoli ac fe fyddir yn cyflwyno adroddiad manwl i gyfarfod nesaf o'r Cyd-bwyllgor ar gasgliadau'r

Bwrdd Rheoli o safbwynt datblygu cynllun gweithredu ar strwythur newydd ar gyfer y rhwydweithiau rhanbarthol.

Penderfynwyd: (a) Derbyn a nodi cynnwys yr adroddiad.

(b) Cymeradwyo i'r Bwrdd rheoli drafod ymhellach a chyflwyno adroddiad i gyfarfod nesaf y Cyd-bwyllgor.

7. CYFRIFON TERFYNOL Y CYD-BWYLLGOR AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 MAWRTH 2016 AC ARCHWILIAD PERTHNASOL

- (a) Cyflwynodd Bennaeth Cyllid (Cyngor Gwynedd) ddatganiad o'r cyfrifon ôl-archwiliad; adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru, ynghyd â llythyr cynrychiolaeth paratowyd ar ran y Cyd-bwyllgor, gan egluro bod y cyfrifon cyn-archwiliad wedi eu cyflwyno i'r Cyd-bwyllgor yn ei gyfarfod diwethaf.
- (b) Tynnwyd sylw at adroddiad Cwmni Deloitte fel rhan o waith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol a chrosawyd Clare Edge o'r Cwmni i'r Cyd-bwyllgor. Adroddodd Clare Edge bod y cyfrifon a'r gwaith wnaed gan y Pennaeth Cyllid a'r Dim yn ardderchog ac nad oedd unrhyw gamgymeriadau yn ymddangos heblaw am ddau fater bychan o ran addasiadau. Adroddwyd ymhellach nad oeddynt wedi adnabod unrhyw elfennau o risg.
- (c) Mewn ymateb i ymholiad ynglŷn â chyfraniadau'r awdurdodau lleol, eglurwyd bod y cyfraniadau yn amrywio yn ddibynnol ar ddyraniadau grant blynyddol Llywodraeth Cymru i'r awdurdodau lleol unigol.

Penderfynwyd: (a) Derbyn, nodi a chymeradwyo'r wybodaeth yn

- (i) Adroddiad "ISA260" gan Swyddfa Archwilio Cymru**
- (ii) Datganiad o'r Cyfrifon 2015/16 (ôl-archwiliad)**

(b) Gofyn i'r Cadeirydd a'r Pennaeth Cyllid Cyngor Gwynedd (fel Swyddog Cyllid Statudol GwE), ardystio'r Llythyr Cynrychiolaeth.

Dechreuodd y cyfarfod am 9.30 a.m. a daeth i ben am 10.40 a.m.

CADEIRYDD